

Vreme: 20.10.2026 14:34

Medij: istinomer.rs

Link: <https://www.istinomer.rs/analize/ekspo-napravio-sajt-u-kojem-razbija-mitove-u-ekspu-neke-mitove->

Autori: Emir Kahrmanović

Teme: zaštita životne sredine i ekologija u izgradnji puteva

Naslov: Ekspo napravio sajt u kojem "razbija" mitove u Ekspu: Neke mitove sami potvrdili

18703

Analize Ekspo napravio sajt u kojem "razbija" mitove u Ekspu: Neke mitove sami potvrdili Emir Kahrmanović 20. 10. 2026. Ekspo 2027 napravio je sajt na kojem "razbijaju" mitove o izložbi Ekspo i donose "činjenice". Ipak, oni su u više navrata u razbijanju mitova zapravo dokazali da to nisu samo mitovi. Foto: Dizajn Istinaomer Kartice na Expomythcheck, njih 13, sadrže tvrdnje koje su prikazane kao zablude i neistine koje šire mediji i građani, a klikom na njih dobija se "prava" istina. Ta "istina" neretko sadrži nepotpune informacije, neistine, ili upravo potvrđuje da neki mitovi koji se iznose - nisu samo mitovi. Prvi "mit" koji je započeo Vučić - Koliko zapravo košta Ekspo? Tako je u prvom "mitu" istaknuta tvrdnja da će "Ekspo koštati građane Srbije 18 milijardi evra". U razbijanju ovog mita piše da će sam projekat specijalizovane izložbe Ekspo 2027 koštati 1,29 milijardi evra, a da ukupna vrednost investicionog programa "Skok u budućnost - Srbija 2027", koji obuhvata dodatne projekte, košta 18 milijardi. Projekti koji su istaknuti su - putevi, železnice, zdravstvene ustanove, energetska, obrazovna i druga [infrastrukturna](#) ulaganja. Ipak, na devetoj kartici na ovom Ekspo "fektček" sajtu piše da će nasleđe Ekspa 2027 biti saobraćajna infrastruktura, železnička pruga, a da će modularni objekti biti prenamenjeni u škole, vrtiće, sportske sale i druge javne objekte. Takođe, Vučić je sam izjavio da se pod projektom Ekspa podrazumeva ceo projekat razvoja Srbije i da će on koštati tih 18 milijardi. "Mi smo pod Ekspom podrazumevali ceo projekat razvoja i napretka Srbije u koji smo uključivali povećavanje plata, penzija, izgradnju pruga, puteva, izgradnju novih naučno-tehnoloških parkova, izgradnju novih stadiona. I sve to je trebalo da košta do 18 milijardi", objasnio je Vučić na TV Informer. Kako je rekao, tu brojku od 18 milijardi evra iskoristili su njegovi politički protivnici da pitaju šta to košta toliko. Ipak, Vučić je prethodno izjavio da Ekspo predstavlja ceo jedan program razvoja i da je izračunato da će možda biti potrebno do 15 milijardi evra ukupnih ulaganja u Srbiju. Ta brojka skočila je na 18 milijardi. Kako je Vučić objašnjavao, plan je da se u Ekspo uveže cela Srbija, pa će zbog njega biti ulaganja i u drugim delovima Srbije. Takođe, kritiku da su projekti "Skok u budućnost" i Ekspo veoma povezani, izneo je i Dimitri Kerkentzes, generalni sekretar Međunarodnog biroa za izložbe (BIE) koji je poverio Srbiji organizaciju Ekspa. "Ne možemo povezivati 18 milijardi evra investicija u zemlji s jednim projektom, jer u tom slučaju to nije pitanje samo za Srbiju. Svi budući Ekspo događaji postaju besmisleni. Ne postoji način da opravdate takvu vrstu ulaganja u ovakav projekat", rekao je Kerkentzes. Drugi mit - Nacionalni stadion (ni) je deo projekta Ekspo 2027 U "debankovanju" ovog mita na Ekspovom fektček sajtu piše da Nacionalni stadion nije deo projekta specijalizovane izložbe Ekspo 2027 Beograd. Dodaju da tokom trajanje izložbe na tom stadionu nisu planirani nikakvi događaji koji imaju veze s Ekspom. Na kraju pominju da je jedina veza Ekspa i stadiona to što se stadion nalazi u istoj zoni i što su deo iste šire investicije. Ipak, isti "fektček" sajt kasnije u devetoj kartici navodi da je nasleđe izložbe Ekspo pruga koja, između ostalog, povezuje Ekspo i Nacionalni stadion, a na više "fektček" kartica postavljeni su dokazni linkovi na kojima se Nacionalni stadion pominje uz Ekspo. Tako se u četvrtom mitu kao izvor stavlja Uredba za koju se navodi da je u skladu sa Zakonom o posebnim postupcima radi realizacije izložbe "Expo Belgrade 2027". Kada se otvori pomenuti zakon koji se odnosi na Ekspo, već u prvom članu Nacionalni stadion pominje se čak šest puta. Zakon se odnosi na infrastrukturu oko stadiona, na prostorne planove područja stadiona, kao i na izgradnju stadiona. Osim toga, na zvaničnom sajtu

Vreme: 20.10.2026 14:34

Medij: istinomer.rs

Link: <https://www.istinomer.rs/analize/ekspo-napravio-sajt-u-kojem-razbija-mitove-u-ekspo-neke-mitove->

Autori: Emir Kahrmanović

Teme: zaštita životne sredine i ekologija u izgradnji puteva

Naslov: Ekspo napravio sajt u kojem "razbija" mitove u Ekspo: Neke mitove sami potvrdili

projekta "Skok u budućnost, Srbija 2027", pod segmentom Expo 2027 na više mesta istaknut je render Nacionalnog stadiona. Još jedna povezanost Ekspa u Beogradu i Nacionalnog stadiona je glavni arhitekta Mark Fenvik koji dizajnira i Ekspo i Nacionalni stadion. Nekoliko puta su zvaničnici obilazili radove na izgradnji Ekspa i u sklopu tih poseta obilazili i radove na izgradnji stadiona i nisu razdvajali te projekte. Tako je Vučić 2024. godine obišao pripreme radove na izgradnji Ekspa, gde je prisustvovao ceremoniji početka radova na izgradnji Nacionalnog stadiona. Vučić je tada rekao da će Nacionalni stadion biti izgrađen po najvišim standardima, dok će zajedno sa objektima za izložbu EXPO 2027 predstavljati grad u gradu. "Ne postoji lepši stadion u Evropi gde može da se igra. Gradio ga je vrhunski arhitekta Mark Fenvik koji je projektovao stadione u Kataru. Imaće 52.000 mesta, stolice će biti vrhunskog kvaliteta. U pitanju je ozbiljan građevinski projekat. Do tri miliona posetilaca očekujemo samo za vreme trajanja EXPO 2027 i više od 120 zemalja učesnika." Povrh svega pomenutog, na sajtu Javnih nabavki postoji poseban segment koji razdvaja nabavke za Ekspo 2027 i sve ostale javne nabavke. Baš u tom segmentu u delu "planirane nabavke" pojavljuje se više nabavki koje se odnose na izradu dokumentacije kao i same radove na stadionu. Čak i DIPOS, privredno društvo koje je u stopostotnom vlasništvu Republike Srbije, a koje se bavi upravljanjem, izdavanjem i održavanjem državnih nepokretnosti, navodi da je Nacionalni stadion "jedan od najimpozantnijih objekata u okviru EXPO kompleksa". Osim toga, španski arhitekta koji je projektovao Nacionalni stadion, Mark Fenvik stoji iza projekta "Expo center", što je još jedna od veza između Ekspa i stadiona. Posebne, nove Ekspo linije gradskog prevoza imaće okretnicu upravo kod Nacionalnog stadiona. S obzirom na sve pomenute činjenice, tvrdnja da su Nacionalni stadion i Ekspo jedino povezani lokacijom i to što su deo šire investicije ne predstavlja potpunu istinu, oni su povezani i politički, zakonom, arhitektom, ali i narativom u javnosti. Foto: Dizajn Istina Treći mit - Lex specialis za Ekspo je donet kako bi se zaobišli zakoni Za beogradski Ekspo donet je lex specialis kako bi se zaobišli zakoni - tvrdnja je koja se analizira na Ekspovom "fektček" sajtu. Kao kontraargumentacija navodi se da se za organizaciju velikih međunarodnih događaja redovno usvajaju posebni propisi kojima se uređuje organizacija događaja, što ne opovrgava "mit" koji se "razbija". Navode se primeri - Ekspo Dubai, Ekspo Osaka, Olimpijske igre u Parizu gde je, kako piše na sajtu, primenjivana ista praksa. Uzgred rečeno, izložbe Ekspo Dubai i Ekspo Osaka spadaju u "Svetske izložbe", što nije isto kao i specijalizovana izložba Ekspo u Beogradu. Specijalizovane izložbe kraće traju i nalaze se na površini do 25 hektara, dok su Svetske izložbe na neograničenoj površini. Čak su i posete na Svetskim izložbama dosta veće. Ekspo Dubai i Ekspo Osaka, ali i Olimpijske igre u Parizu su takođe, kao i beogradski Ekspo, bili kontroverzni zbog zakona koji su tamo bili doneseni. Tako se u Parizu pojavio problem oko donošenja zakona zbog mera masovnog nadzora koji on obuhvata, a koji je, potencijalna pretnja po ljudska prava, piše Amnesty. Eksperiment o nadzoru pomoću veštačke inteligencije trebalo je da traje samo do marta 2025. godine, ali je on, kako su strahovali aktivisti, produžen do kraja 2030. godine. U Japanu je izbio korupcionaški skandal u vezi sa nameštanjem tendera za potrebe Olimpijskih igara u Tokiju, pa je Ekspo u Osaki uveo suspenziju učešća na tenderima za velike marketinške agencije. Ipak, i za ovaj Ekspo pojavili su se problemi oko izmene zakona, jer je planirano da se zbog kašnjenja i nedostatka radne snage napravi izuzeće od japanskih propisa o radu, te da bi radnici zbog Ekspa u Osaki trebalo da rade više. Pritisak javnosti je doveo do toga da tadašnji ministar rada Katsunobu ipak odbije zahtev. Što se tiče Ekspa u Dubaiju, Evropski Parlament izglasao je bojkot zbog kršenja ljudskih prava, iako su se pravno obavezali da će to da poštuju. Mnogo drugih kontroverzi pojavilo se zbog Ekspa u Emiratomima. Tako su se pojedini umetnici žalili da im je smanjena naknada, isplata odložena, najmanje tri radnika su poginula u izgradnji Ekspa, a postojali su i problemi oko ženskih prava, slobode govora. Javna rasprava je ipak bila prisutnija nego u Srbiji, makar kada su u pitanju Francuska i Japan. Što se beogradskog Ekspa tiče, Savezna vlada Nemačke potvrdila je da deli zabrinutost Evropske komisije zbog načina na koji Srbija sprovodi projekte povezane sa EXPO 2027 u Beogradu, posebno u oblasti javnih nabavki, transparentnosti i vladavine prava. Dokument Bundestaga, objavljen 21. maja 2026. godine, predstavlja jedno od najozbiljnijih međunarodnih institucionalnih propitivanja projekta EXPO 2027 do sada. U njemu se otvaraju pitanja zaobilaznja zakona o javnim nabavkama, mogućih korupcionih rizika, rada na crno, uticaja na životnu sredinu, bezbednosti građevinskih objekata, kao i posledica nedavnih promena pravosudnih zakona u Srbiji. Posebnu pažnju izazvao je odgovor nemačke vlade na pitanje o posebnom zakonu za EXPO 2027, odnosno lex specialis-u koji omogućava sprovođenje projekata mimo redovnih procedura javnih nabavki. Berlin eksplicitno potvrđuje da deli stav Evropske komisije koja je u svojim izveštajima upozorila da Srbija posebnim zakonima zaobilazi standardne procedure javnih nabavki i pravne zaštite. Transparentnost Srbija takođe je upozoravala na rizik od korupcije, a kao glavni problem apostrofirali su nemogućnost firmi da zaštite svoje prava, na primer da se žale na kriterijume nabavki ili proceduralne postupke. "Poslove za Ekspo dobijaju unapred odabrane firme" - Za Ekspo 2027 to je neistina Ekspov fektček sajt navodi da se poslovi ne dodeljuju unapred za odabrane firme i da je sve

Vreme: 20.10.2026 14:34

Medij: istinomer.rs

Link: <https://www.istinomer.rs/analize/ekspo-napravio-sajt-u-kojem-razbija-mitove-u-ekspu-neke-mitove->

Autori: Emir Kahrmanović

Teme: zaštita životne sredine i ekologija u izgradnji puteva

Naslov: Ekspo napravio sajt u kojem "razbija" mitove u Ekspu: Neke mitove sami potvrdili

javno dostupno na Portalu javnih nabavki. S druge strane, kako piše Nova ekonomija, među dobitnicima najvećih nabavki pojavljuje se strani kapital, kao i preduzeća koja se dovode u vezu sa vlastima u Srbiji. Daleko najvrednija javna nabavka, od 24,5 milijardi dinara, dodeljena je za izgradnju stambenog kompleksa celine E2. Posao je dobio konzorcijum koji čine Ex Ing B&P d.o.o, W.D. Concord West d.o.o, "Savremena gradnja" d.o.o. iz Šapca i SMB-Gradnja iz Subotice. Firma W.D. Concord West je u javnosti poznata po bliskim vezama sa vlašću i poslovima koje dobija od državnih preduzeća. Njen suvlasnik je predsednik Košarkaškog kluba Crvena zvezda Željko Drčelić. Ipak, za sada nije moguće pouzdano utvrditi da li su nabavke unapred dogovorene. Peti mit - Srbija plaća drugim državama da učestvuju na Ekspu 2027 U debankovanju ovog mita Ekspov sajt upravo navodi da postoji podrška državama koje učestvuju: "Podrška nije namenjena 'plaćanju dolaska', već pokrivanju dela troškova učešća, kao što su opremanje paviljona, angažovanje osoblja, promotivne aktivnosti i organizacija Nacionalnog dana svake zemlje učesnice." Za ovu podršku izdvojiće se maksimalno 4,9 milijardi dinara, i obuhvatiće najmanje 81 zemlju, iako se mit opovrgava time da je program namenjen prvenstveno najmanje razvijenim zemljama. Ekspo (ni)je partijski projekat - šesti "mit" Mit se razbija navodima da je Ekspo nacionalni projekat, a ne partijski, jer je država postala domaćin Ekspa 2027. To jeste načelno tačno. Ipak, osim što SNS funkcioneri promovišu Ekspo, u četvrtom delu ovog teksta iznosi se sumnja da se poslovi dodeljuju firmama bliskim vlastima. Takođe, Freedomhouse navodi da se poslovi u Srbiji neretko obezbeđuju ljudima bliskim SNS-u i Aleksandru Vučiću. Foto: Dizajn Istinomer Dokumentacija o Ekspu je tajna i javnost nema uvid u nju - Istina, ali... Sam "fektček" sajt Ekspa priznaje da postoje planovi razvoja infrastrukture, logistike i druge informacije od strateškog i komercijalnog značaja koje nisu javni. Forbes Srbija navodi je da je Ekspo 2027 prekršilo Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja jer od tog preduzeća nije dobio tražene informacije u roku od 15 dana, koliko je obavezno po zakonu. Od ovog preduzeća tražili su kopiju izveštaja Komisije za javne nabavke o sprovedenoj nabavci izrade Studije ekonomske, društvene i ekološke procene uticaja EXPO 2027 Beograd, ali je nisu dobili. Takođe, Ekspo nije dostavio kakav je ostvareni promet u radnjama u kojem se prodaju maskote, majice, privesci, magneti i slični proizvodi, i navode da "podaci spadaju u interne poslovne podatke kompanije i da ih ne objavljuju javno", iako je u pitanju kompanija koja je 100 odsto u javnom vlasništvu. Osmi mit se bavi volonterima i da li oni menjaju plaćene radnike Dosadašnji rekord u broju volontera zabeležen je u Saragosi gde je ta brojka iznosila 15. 000. Ukoliko Beograd ispuni svoju najavu od 20.000 volontera, to bi predstavljao rekord, jer nijedna specijalizovana izložba nije imala toliko ljudi koji su volontirali. Ta činjenica svakako ne dokazuje da volonteri menjaju plaćene radnike. Ipak, Milica Borjanić iz Krovne organizacije mladih Srbije (KOMS) navodi da postoji verovatnoća da će doći do zloupotrebe. "Ako je potrebno 20.000 volontera, tu onda postoji ozbiljna šansa zapravo za zloupotrebom Zakona o volontiranju, odnosno za zloupotrebom volontera, gde postoji opcija da mi govorimo o nekom radnom angažmanu i velikom količinom posla, a posao mora da bude nagrađen zaradom, odnosno platom, dakle, mora da ima zaposlene, a ne može da ima volontere. To zaista pretilo da bude neki vid zloupotrebe mladih ljudi pre svega, jer su oni većinski volonteri, ali i volontera generalno", navodi Borjanić. Deveti mit o tome da će se sve u vezi sa Ekspom srušiti nakon izložbe - Niko to nije pominjao "Mit" koji razbija Ekspov fektček sajt niko nije ni izneo - da će se svi objekti srušiti nakon završetka izložbe. Jeste pominjano u medijima da će paviljoni biti uklonjeni, ali istu stvar iznela je i sama vlast. Detaljnom interent pretragom nije moguće naći ove navode koje "razbija" Ekspov sajt, a koje dolaze od relevantnih izvora. Ekspov sajt svakako nije naveo gde se taj navodni mit širio. Siniša Mali je rekao da će od materijala privremenih objekata paviljona biti izgrađeni novi vrtići i fiskulturne sale, a modularni objekti će jedini biti uklonjeni i prenamenjeni. Foto: Dizajn Istinomer Đaci u obavezi da posete Ekspo - ili nisu? Ministarstvo prosvete bilo je objavilo pravilnike o školskom kalendaru za osnovne i srednje škole u Srbiji za školsku 2026/2027. godinu u kojima se osnovnim i srednjim školama nalaže da godišnjim planom rada predvide "jednodnevnu posetu učenika specijalizovanoj izložbi EXPO 2027 Beograd", u periodu od 17. maja do 25. juna 2027. godine. U kalendarima je taj period čak posebno obeležen zasebnom legendom. Ministarstvo se ubrzo nakon ovoga oglasilo saopštenjem u kojem naglašavaju da organizovane posete učenika Ekspo izložbi ne predstavljaju deo obaveznih školskih aktivnosti. "Kao i u slučaju svih drugih fakultativnih ekskurzija, izleta i vannastavnih aktivnosti, maloletni učenici mogu učestvovati isključivo uz prethodnu saglasnost roditelja, odnosno zakonskih staratelja. Na taj način se poštuje pravo porodica da samostalno odluče o učešću dece u aktivnostima koje nisu deo redovnog nastavnog programa", razjašnjavaju iz Ministarstva. Prema njihovom mišljenju, organizovane posete učenika osnovnih i srednjih škola predstavljaju standardnu praksu na svetskim i specijalizovanim Ekspo izložbama već decenijama, a kroz posebne obrazovne programe, učenicima se omogućava da na interaktivan način upoznaju nauku, tehnologiju, kulturu, održivi razvoj i inovacije koje oblikuju budućnost. 11. mit i upotrebne dozvole "Objekti u okviru kompleksa Ekspo 2027 će biti otvoreni bez

Vreme: 20.10.2026 14:34

Medij: istinomer.rs

Link: <https://www.istinomer.rs/analize/ekspo-napravio-sajt-u-kojem-razbija-mitove-u-ekspo-neke-mitove->

Autori: Emir Kahrmanović

Teme: zaštita životne sredine i ekologija u izgradnji puteva

Naslov: Ekspo napravio sajt u kojem "razbija" mitove u Ekspo: Neke mitove sami potvrdili

upotrebnih dozvola", mit je koji se "razbija". U segmentu "istina" ovaj "fektček" sajt potvrđuje da pojedini objekti mogu biti stavljeni u funkciju bez upotrebnih dozvola, ukoliko postoji pozitivni izveštaj Komisije za tehnički pregled. Ovaj postupak naišao je na velike kritike. Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI) upozoravao je da je to legalizovanje nezakonitosti. "Predlog zakona predviđa mogućnost da investitor koristi objekte bez upotrebne dozvole, dok se potvrđivanje da je objekat bezbedan za korišćenje faktički odlaže do kraja manifestacije", naveli su iz RERI. Oni smatraju da se ukidanjem obaveze procene uticaja na životnu sredinu pre izgradnje i puštanja objekata u rad, isključuje jedan od najvažnijih zakonskih mehanizama zaštite životne sredine i zdravlja stanovništva. Da je potrebno dodatno obješnjenje kako je moguće koristiti te objekte samo uz pozitivni izveštaj, tražio je Dragomir Ristanović, predstavnik organizacije RERI. "To bi bilo identično kao kada biste tvrdili da je tehnička kontrola projekta za građevinsku dozvolu isto što i građevinska dozvola", kazao je on i pitao zašto se, ukoliko se tehnički pregled bude radio do detalja, ne izda i upotrebna dozvola za koju po zakonu treba samo pet dana. Ekspo neće doneti nikakvu ekonomsku korist Srbiji S obzirom na to da Ekspo u Beogradu nije ni počeo, nije moguće pouzdano utvrditi da li će on doneti značajnu ekonomsku korist Srbiji. Kako se navodi na Peščaniku, bez jasnog uvida u početnu investiciju, svaki pokušaj da se oceni dugoročna isplativost projekta u osnovi je pogrešan. Ali, ako posmatramo isključivo sa stanovišta finansijske isplativosti, ulaganje u Ekspo verovatno neće biti profitabilno, navodi Peščanik. "Najbolji dostupni pokazatelj za procenu budućih prihoda od izložbenog kompleksa - finansijski učinak Beogradskog sajma, koji će preuzeti upravljanje i korišćenje lokacijom - daje prilično obeshrabrujuću sliku. Čak i u najuspešnijoj godini, 2019, preduzeće je ostvarilo manje od milion evra operativnog profita. Ako uzmemo konzervativnu procenu da će deficit povezan sa Ekspom koji treba pokriti iznositi 100 miliona evra, i pretpostavimo da se dve trećine tog iznosa može nadoknaditi iz drugih izvora prihoda (npr. stadion, akvapark, hotel i slično), i dalje bi bilo potrebno oko 30 godina neprekidnog poslovanja na najvišem nivou da bi se ostatak pokrio (što očigledno nije realistična pretpostavka). A to ne uključuje inflaciju, buduće troškove održavanja niti alternativni trošak upotrebe javnih sredstava", piše za Peščanik Dmitrij Požidajev, međunarodni stručnjak za razvojnu ekonomiju, javne finansije i održivi lokalni razvoj. Poslednji mit koji je zaista mit - Firma u vlasništvu Anite Haradinaj je dobila poslove pripreme zemljišta za Ekspo Ovaj mit je dokazano netačan, a to je potvrdio i fektčeker Hibrid Info. Hibrid navodi da su tvrdnje na Telegramu, TikToku i na Fejsbuku neistinite, te da ne postoje dokazi da firma supruge bivšeg kosovskog premijera Ramuša Haradinaja koja učestvuje u projektu za Ekspo. Ekspo 2027 EXPO Nacionalni stadion

